

RAT "Estonia"

protokoll nr. 5. kunstinõukogu koosolekust 21.märtsil 1973.a.

Kohal olid: Hammer, N.Järvi, Väljaots, V.Järvi, Raudsepp, Klas, Ojamaa, Mikk, Järvela, A.Söber, Kuusik, Nõmmik, Tamberg, Tormis, Puusepp, Žigurs, Suve, Roosa.

Koosolekut juhatas R.Hammer
Protokollis P.Sabsay

P ä e v a k o r d:

- 1) Lavastuse "Haaremirööv" vastuvõtmine
- 2) Konkurs
- 3) Opereti "Nahkhiir", "Johannes Passion" ja Ooperiõhtu osatäitjate kinnitamine.

Hammer - Räägime nüüd siis tänasest ooperist. Palun, kes soovib sona? Smd.lavastajad?

N.Järvi - Tervet ei näinud. III v.nägin. Mulle meeldis, veidi staatiline. Mitte muusika, vaid tegevus. Hääled sobivad. Meeldis Tralla, ansamblistse sobib. Kahju, et ei näinud kahte esimest vaatust. Solovjova tekst? Laulu tekstist küll aru ei saanud. Hästi värske, dekoratsioon hea. Muusikat ei kuulnud täielikult. Selle ettevalmistuse aja jooksul oleks aga pidanud selgem olema. Tekstis on vääratused. Kahju, et ei ole kohusetunnet, et õigeks ajaks valmis teha. See on paljude asjade kohta. Selleks tükiks oli aga küllalt. Oleks vaja veel rohkem kergust. Etenduste jooksul tuleb küll muutus paremuse poole.

Hammer: - Kuivõrd see on ooper tekstiga, siis sedavõrra raskem.

Nõmmik - Muusika kolab hästi. Ansamblid head. Näitemängu ei ole! Tegevus ei ole täpselt punkteeritud. Tempo puudub. Ooperinäitlejate üldine viga. Praegu staatiline, kurb mulje. See ei ole ainult selle tüki viga. Lihvime muusikat, kuid liikumisele ei pane rohkust. Täna tegi Robas. See oli parem. Bilne oli küll kultuurimaja tasemel. Libretos on viga. Näitlejatest meeldis A.Kaal, Tralla vastu olen ma alati subjektiivne. Ta pole mulle kunagi meeldinud. Täna Solovjova tubli. Rääkimine on halb, värvid, kujundus hea. Tervikuna lohisev mulle. Diletantlik teksti andmine. Üldiselt usun, et hakkab minema.

Hammer - Kas mõlemad koosseisud õpivad ära?

Ojamaa - Kes on teised osatäitjad? Miks nägime just neid? Kas Bassat on üks? Kaua oli aega tööks?

- Väljaots - Meiste haige. Voitesel kaks osa. Simmermann teeb ka Bassat. Laulsid need, kes terved olid. Partiid said kätte sügisel. Haigused ja mitmed koosseisud, see tegi asja poolikuks.
- Tamberg - Ta on ligidal sellele, mis ta võiks olla. Teksti rääkimine muidugi halb. on muusika. See on halva dramaturgia viga. Muusikaline osa peab väga hea olema. Siin ei ole kõik korras. Oleme Mozartit vähe teinud. Ei ole küllalt särav. Orkestriga oleks võinud rohkem proove olla. Osalised tegid kõik kenasti. Esietendusel peaks olema need, kes seda paremini teevad. Dekoratsioon on hea. Eks etenduste käigus tuleb.
- Klas - Kõige rohkem meeldis kujundus. Teksti rääkimine ei ole viga, vaid viga on tekstis. Imelik tolge. Robas. Peaksid rääkima teksti, mis oleks muusikale lähedal. Ettekanne ka halb. Ühtegi sündmust ei mängita. See stseen, kus Palm hoiab majja tungimist ära. Ei julge võtta kontakti saaliga. Tekst ei vasta siiliga. Need häirivad mind. Kuulasin eelmist proovi, kus laulis Gurjev. See ansambel meeldis rohkem. Vokaalansambleid ei ole mugavad laulda.
- N.Järvi - Bass ei saatkätte alumisi noote.
- Hammer - Ei saa jah ja see on halb. Kuidas me nii etendust teeme?
- Ojamaa - See, et teater võttis Mozarti kavva on hea, ja kollektiivile tarvis. See on vokalistidele vajalik. See on küll harjumatu ja raske just stiili pärast. Kergus ja sära on puudu. Laul ja tekst segi on ka raske. Lavastaja läinud oiget teed. Tegevusega ei tohi olla ülepaakumist. Osatäitjatel ei ole lihtsalt osad käes. Nii tekstis, laulus kui liikumises. Eriti Robas. Mitte ainult see, et läheb maa-meheks ära. Tühimikud tekstis, see tuleb sisse mänguga. Muusika koige tähtsam. Eriti stiilis. See peab olema väga korras. Tralla on teinud oma võimete piires kõik. Häirib Solocjova tekstis aktsent. Ka Palm pole veel kodus. Mina tahaks näha esietenduse koosseisu. Need on Krumm, Voites, Kaal. Esietendus on visiitkaart. Hiljem võib uued osatäitjad sisse minna. Krummil on hääl haige, kuid eila laulis ta väljaspool teatrit. Tuleb tema koormust vähendada. Tuleb oma joude heaperemehelikult kasutada. Ta on ikkagi ainuke tenor majas. Tuleb lähtuda teatri huvidest. Kujundus meeldis, valgust tuleb juurde. Kuidas Meistel need alumised noodid välja tulevad?
- N.Järvi - Ka raskelt. Voitest esietenduseks laulma ei saa.

- Ojamaa - Siin päästab ainult tugev vokalistide koosseis. Ei näe võimalust selle tüki väljatoomiseks Trallaga. Alguses ei tohi norkade jõududega välja tulla. Kui Krummil on selge, siis on ta kindlalt parem.
- Klas - Krumm ei ole eriti hea Mozarti laulja.
- N.Järvi - Krummil on nii suur koormus, et ta lihtsalt ei joua. Ei tea veel, millega see asi lopeb, see haige häälega laulmine.
- V.Järvi - Teeme proovi, kui ta tuleb välja.
- Ojamaa - Siin on üldse koosseisu küsimus.
- Hammer - Ehk anname nüüd lavastajale sõna?
- Väljaots - Ühelegi jutule ei tah, vastu vaielda. Kavva-
votmine õige. See ei ole puht ooper. See on
poeetiline ooper. Pikad aariad. Olen taotle-
nud muusikalist puhtust. Kardan muusikas, maha-
rabelemine. Teksti rääkimine on halb. Ja seda
teatris üldse. Näen kuidas venib. Tempot tuleb
juurde panna. Tuleb mängida sündmust, mille aluseks
on realism. Tekst on halb. Tekst on maha võetud
2/3. Peaks veel loikeid tegema. Nägin täna ka
esimest korda algusest lõpuni ning tekkis
korrektoori tegemise tahtmine. Ei saa olla liikumises
kindel kui kõik jälgivad dirigenti. Mis
puutub koosseisu, siis on 3 koosseisu ja proove
ei jätku. Raske on neil teksti kätte saada.
Koigiga töötan ühtemoodi. Robase esimene osa.
Temal füüsilised puudused. Tralla oli täna
parem. Ei rabelenud. Kui mängisid Gurjeviga,
siis ei saanud aru kumb härra, kumb teener.
Alguses tegi Voites suure huviga. Siis äkki ütles,
et ei saa hakkama. Nüüd peale haigust teeb jälle.
Ei ütle aga Solovjova kohta ka halvasti. Ainult
ta ei ole stabiilne. Liikumine hea. See on suur
töö lavastajatele, et panna meie näitlejad
liikuma. Meelega võtsin kõik selle maha, mis
muusikat segas. Naishääled on paremad Mozarti
lauljad. Homme teeb Gurjev. Tema teeb paremini.
Kärvet täna püterdas. Püüan teha kõik, mis
selle ajaga jouan.
- Hammer - Miks see Osmin peab seal trampima? Tuleks into-
natsioonile rohkem tähelepanu pöörata. Selle
kohta vist täna sonavotjaid ei ole. Teeme otsuse,
et esietenduseks saavutame maksimaalse koosseisu.
- Tamberg - Krummile on vaja rohkem proove.
- Ojamaa - Siis on ainuke võimalus edasi lükata.
- Hammer - Ei ole aega, ega kohta edasilükkamisega.
- Mikk - Alles 14-ks aprilliks saaks välja tulla.

- Hammer - Edasilükkamise võimalust ei näe.
- Kuusik - Ei leia sugugi, et Tralla seda halvasti teeb. Tekst kolas. Ei leia, et temaga välja lasta ei voiks. Täna tugevam, kui moni teine. Ka Robas meeldis mulle laulmises.
Hästi mängis Solovjova. Tal on aktsent. Ehk on parem kui valjemini räägiks. Ka pianot voiks kuuldavalt laulda. Koige rohkem vajaka jääb Osmin. Mati on tubli. Peaks aga mõjuma koomilisena. Koige halvem, viimane aaria. Aga mis teha, kui hääle ulatust ei ole.
- V.Järvi - Matil on varem paremini tulnud. Täna laulis halvemini.
- Hammer - Esietenduse koosseisu paneme peale II peaproovi välja.

Kunstinõukogu o t s u s t a s:

Lubada esietendusele Mozarti ooper "Haaremirööv" 24.märtsil 1973.a.

Sm.Hammer teeb teatavaks, et konkursi ettevalmistava komisjoni poolt on tänasele konkursile lubatud osavõtjaid alljärgnevalt:

- 1) koormeister - Lilje, Peeter
- 2) I kat. balletiartist - Solovkina, Tatjana
- 3) II kat. balletiartist - Litovtzenko, Vladimir
- 4) II kat. ooperi- ja muus.
komöödia solist - Anvelt, Jevgenia
Vasar, Viivika
Männiko, Mai
- 5) kooriartist (4 kohta) - Ainumäe, Anti
Kosk, Argo
Haasma, Arne
Kulles, Tiido
Kase, Aiki
Kukesoo, Vello

Täna kuulame A.Ainumäe ja M.Männiko esinemist, teiste võime-
tega on tutvunud töö käigus.

Kuulati A.Ainumäe ja M.Männiko esinemist.

Sm. Järvela: Kooriartistidest pean vajalikuks valida A.Kosk koorisolisti kohale rbl. 120.-, A.Haasma I kat.kooriartisti kohale rbl. 100.-, T.Kulles II kat.kooriartisti kohale rbl. 90.-, A.Kase ja V.Kukesoo mõlemad II kat.kooriartisti kohale poole koormusega rbl.40.- A.Ainumäe saab rbl.130.-, teotleb rbl. 140.- Esines täna halvasti, ei vääri töötasu tostmist. Teised on töö käigus näidanud end hästi. Eriti tubli on Haasma.